

Franckesche Stiftungen zu Halle

**Sepsanie toto vcýnenee od Bratřij starssich wněmž to se
wypisuge o mno heem a rozličneem pokussenij**

Lukas <von Prag>

Mladá Boleslav, 1521

Kapitel

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228713](#)

swiecentch pann wudech tala. aby nad
smyslu scymi bdeli re. A otomize bude

o Pokussení lidskeem gimus
se pokussu pan buoh y lidee

Dnewadz se dotk-
lo o pokussení lidskeem po-
dle tala Slusietake pora-
žiti zpotrzeby Opokussení
rozlichne gimus člowiek pokussi Nay
prwo se. potom boha. potom lidi. Sa-
meho se pokussi nietdy dobrze. a nietdy
zle. Dobre pokussi. když zkussuge se sa-
meho. zwlaſt k posluhowani Gestli a
stogili wprawde. a mali prawdu čyli
miz Jakož apostol vežirzka. Sami se
zkusiteli v wiece čili nic. A opět. Sku-
tku swoeho každy zkus. a tak bude mieti
chwalu wsobie samem a newginem. A
opiet. Žkus sam sebe člowiect. a tak zto.

Tg. ſtu
wona p.
Nem. 13:

Nay. 13
13. 13.
13. 13.

13. 13.

Conseruator Fratru ^{ps. 1}
Confess. nob̄i ^{ps. 2} Lus utriāg.

ho chleba gez a zkalicha pis. Ze pak
sebe po kauſſis. když nemage ani od tiela
ani od swieta pokussenie ani od dabla.
y sam myſli a pamieti przicin a podnie
tuow. zmysluow po ſhiwa. A tudy mie
ſto dabla satanem sobie bywa. a czasto
aby wierz a mocnegi to czynil przi sobie
nežby dabel ſmel czyniti przisnem. Neb
když tielo po kognee od žadostis gest. a
przichyn swieta z apalejwych nenie. a
ni wniknutie dablowych Tehdy sama
myſl a pamiet. rozpominagicy ſe na ko
chanie przedessała. chtecy ge mieti przito
mna. y zburuge po kognee tielo y vdy. A
tu pan buoh mnohem tiež waži to. než
cožby przislo zprzicin wniknutie dabs
la. nebo z zapalu tiela. a neb z podniem
swieta. A nesnadne pan buoh odpuſti
te neprawosti. neb zpusob gegie bližiſe
k dabelskemu zpusobu. Až nemysli na
to aby tim k zatraceni sobie. a na odpor
y protiwne bohu činil. A wſak iako da

sel c̄łowieka pokusy. tak on s̄esameho
pokusy. ḡsa krzehky mdly. a gedwy bez
przichyn pokusenij moha stati A w cy
zym pokusenij samu mocy mudrości y
dobrotu w bogi stoge. a tuto pak sam
ge s̄obie činiti A n̄ekdo pak až takto we
Cesta do jasna
Božího po
na hřib
Conf. MSL ta hřichu pti duchu swatemu. kteryž ne
ma odpusťtenie na wieky. // Boha
pak pokusy c̄łowiek nadwee Gedno zle
a druhe dobrze Tzle pokuseti baha ḡc
Nezrizenie. mocy. mudrości. a dobroty
božie pokuseti. a to na dwie vleb newe
ran a pochybowanym Aneb vsetecno
stij a drzostij a marnym douffanim.
Opětiklao první na židech gest przed
sel. Kteržiž bohu newierzili. ani vñem v
sali w swoich potrzebno stech. By tu. to
ži na pussti. kdež lidství pomocy nebylo

mōhl g̃im spomoc̃. ptóz pokuseli zne
 wery aby skutky božie wideli. Onich̃
 die w knihach Moyzisso wych. A przez
 del g̃e miestu tomu gmeno pokusenie.
 pro swar synuo yzrahel skych. Kterž po
 kuseli sau pana rzkuce Gestli buch me
 zynami cili niz A E wystraze buducym
 tiem omich̃ apostol die. Ani pokussey
 me krysta yakož oni pokuseli sau. totiž
 vſfigurze. Die da wid. Przikazal otcom
 nassim. aby znamo čimli synom swym
 Aby poznal narod druhý. totiž. zakona
 wery. synowee kterž zplozeni budau. a
 wyprawowati budau synom swym. a
 by položili w bohu nađegi swu. a ne za
 pominali na skutky božie. a przikazanie
 geho wyhledawali Aby nebywali iako
 otcowe gich. narod neprawdy a popuze
 gich. narod kterž ne sprawił srdece swe
 Anenie do wiernostij spogē duch geho
 s bchem. a neb ne do wieril se gest bohu
 duch geho. Synowee Lſſraym natahu

gicece a spansstiegicece In cissie. zpet obra
tili se woden boge. ne ostrzechali sau za ko
na božieho. a wzakone geho nechtieli si
choditi. a niže. A po kausseli g sau boha
wśdcych swych. aby prosyli po krmuo
dussem swym. a zle gsu mluwili obohu
a rzekli si. Zdaliž bude mocy buoh przí
prawiti stuol na pusti Neb bil skalu a
tekly si wody. a potokowe rozwodnili
gsu se. y zdali bude mocy dati y chleb. a
nes prziprawiti stuol lidu sweemu A p
eoī flyssal buoh. y wstupil ohen w Izra
heele Ohen rozpalē na Jakoba. a hiewo
wstaupil na Izrahelle Nebo newierzili
bohu ani vffali w spaseni geho. A niże
die. Roličrat sau geho draždili na pan
sti. E hiewu popudili si geho wsinchō
tie A obratili se a pokusseli boha. a swa
teho yrabale zdraždili si. a nerozpome
nuli se na ruku geho. že wykupil ge zruki
zamucugicyho. Opiekt wystraze lidu
wiernemu przipomina tq Dawid rka.

*Nebura
agnifari*

Dnes acz geho hlas vflyssite. nechciegde
 zatwro wati srdeci wassych. yako przi
 ydraždenie podle dne pokussenie na pani
 sti. kdež pokauſeli mē oteowee wassi. 3
 kusyli sau a wiđeli su skutky mee Cztyry
 dceti let vražen sem byl od pokolenie to
 hoto. a rzekl sem tito w:dy blaudie srds
 cem Ale oni nepoznali su cest mych. gíž
 to sem przisahl rohnewie mem. že ne we
 gdan wodpochinutie mee A apostol p
 pominage die. A widime že newessli pro
 newieru Bogme se tehož y my. neb y nā
 yako y gim zwiesutowano. ale neprospie
 la rzech slyssena ne przimissenia k wierze.

A toto pokussenie pana boha bywa-
 wonichž pan buoh chce mieti wieru a na-
 degi obracenu k sobie. a když nemagiet
 wiery a nadegę. a wosat očekawagi. te
 hdy pokussegis. a neb za nemožnost nee
 co vpana boha magi by mohl včiniti
 toto neb ginee. wtom mocu mudrosti y
 dobroty pokussegij k upomstie swego.

*Bar. 94.
Heb. 3.*

*hrojna po
Fr. j. Fr.*

Heb. 4.

Druhym obyczegem že boha pokau-
šeti. gest wossetecnosti vzywati. a rzaad
bohem zrzreny pomigeti. a ne cziniti to
ho což na czlowieku gest. Przyklad przek
potusseni pana krysta když ho dabel po
stawił na wrochu chramu. y rzekl genu
Gsyli syn božij spust se doluo Aby totiž
pomina rząd po schodę doluo w gie a
moha. a neg sa nuzis žadnu tissten. y vči
milby to z drzosti k wuoli. dabli protos
pan proti tomu prziriedl pismo moyši
Matth. 4,6. sswo. Niebudes pokuszeni pana beha
iwocho. Treb ten pokauſſi. kdož znage
neb znati mage. y mage pomoc z tizeniu
bohē y nevžiwa gie. než žada y chce mie
si pomoz božie. a vffa že gi mici bude.
y dawa se w nebezpeczenstwie. To by
wa pokuszenie welim syroke. a czastee
w rzeczi y wskutku. Wrzeći przi modlit
bach. když niecho od pana boha prosy
me aby nam zgewil neb dal darem zw
lassenim. a no to pan buoh dal wzrziżę

46

ni y ma wgednoke. a nedawa než do we
rnym a poslussnym. oscugicim darom
kem danym A protož swaty ratus die
Prosyte a neberzete. proto ſe zle proſyte *Iacobus 4,5.*
yakož wžadostech swych ukazujete Do
bre tehdys čłowięku proſyti s wyminku
Aby dal pan bıoh toto neš ono. nedal
li toho prwe gři wgednotie Pakli dala
dawa. aby račil toliko Etomu przivesti
a toho vžiti. ¶ Wskucku pak toto po
kussenie pana boha gest. Jako pomis
na niekdo przirozenee wiecy k lekarstwı
proti neduhō. a neš zrzizenee wrptanie
straty swe Vnuž ſe k čiaro kuzlom a k gi
nym neprawoste A neš chtie o taynosti
bohu wiedome wiedeti. a ḡistoty lidiske
žadne nemo ha dogiti Jako o poklaſ
diech a ḡinych taynostech A neš coby ſe
gemu melo neš mohlo przihoditi Vnuž
ſe k čiaro deynikom. kwiescicom. k kauze
dlıkom itc. A neš pomina zrzizenu po
mog hywnostı obrany. a zachowanies

swego ieb swych wieci od zleeho Duž
on na boha spolehna vfa wosseteczne. a
wydawa se wnebezpeczenstwi. a ieb pri
stupuge proto k bohu. potud budeli za
chowan wczasnem dobré A kratec kroj
boha hleda w potrzebach malych ieb
zadnych. a pomocy geho przekraczuge.
a moha vgti nebezpeczenstwie y wyda
wa se wne znehodne prziciny. ten pokut
do pokut
Si pana
Boja.
Si pana boha a ne nalezne ge. Ieb od
tich pan buoh nalezen bywa. Kterž ne
pokusze gi geho Take v ti pokusze gi. kte
rzij gusc woskosti a v sagie wpana bo
ha. a wssak gemu roky kladau spasenie
geho A toho swiedectwie poklada se w
Embach yudyt kdež se pisze takto. Když
Vladimír
Jesús
adi. 8
Judyth uslyssela. žeby Ozyass za slibil
dati po pieti dnech město Asyrskym nes
pryzselliby retunk a pomoz od boha
wtoich pieti dnech X poslala k knězim.
y pryzsli gsu kni. y tekla knim. Beere gč
to slowo wpteremž swolil Ozyass aby

wydal město Asyrskym. nepečig deli vob
wpieti dnech pomoc A kdo gste wy kte
rzij po kusciete pana Cienie tato rzech kte
ražby milosti děstwie z buzowala. ale rad
ssi kteražby hñew z budila. a prchliwost
zažbla položiliste wy čas smilowanie
panje. a wedle wuole wassie vložili gste
mu den Ale je trpieliwy pan gest. a wtó
se kayne a milosti geho s placzem pros
sme Nebo ne yako člowiek. tak buoh
hrozyti bude. ani yako syn člowieka ē
hñewiwosti roznicen bywa. A ptož po
nžmež gemu duſſej nassich. a wduchu
postaweni po kornem slaužiece s placzem
powiezmež gemu. aby podle wuole swie
včinil sami rychle milosti děstwie swe

Dobrže pak po kausagi pana Bo
ha lidee. když znamosti a wuole ge hle
dagi kterežby nemeli ani mieri sami z se
be mohli wgitotie. Jakoz die apostol
Zkusyce co by bylo dobrze libechho bohu.
a opie. Abysse skusyli kteraby byla wo

*supra
P. 19.*

*Dobrže
kausagi
na bohu*

*Ephes. 5
Romani 12.*

le božie dobra dobrzeliša a dokonalá.
A tímto skusení ne skausí se woule božie. by yaka mela zla byti. ale wpochybnosti nes voneznáosti kteraby byla wuo le ge. a nes kteraby byla naybližší k správě. zaníž se přiznal modliti růžka. Ale dary proste a tlucete řík. Teež y geho zná most ma skusená byti pro ge nasledovani protož proti tiem kdož toho neví nili žmudrych die a posstol. A yakož ne skusili sám Boha mieri vznamosti. wodal ge svoh w zawrženy smysl. aby cíti nili ty wiecy gichž nesluſtie A swaty pes et prawi. Przikomž pry znamosti božie tenie ctenostis. je slepy gest a rukau pokussege A swaty van die. Kto se prawi Boha znati. a přiznanie geho ne ostrieh a lharz gest. wotemnostech gest. newidi ne zna ani ma Boha.

Teply řeč
pro lhost
a pohyby:

Tež trzetic lidé po kusenie gumiž lidee lidi po kusení. To muž byti dobrý a zle. Dobré když vprzimje a sprostříje neznámej pravdy.

lince 11

linc 1

linc 1

linc 1

linc 1

linc 1

linc 1

prz i n e k o m , z r z i z e n i e s k u s s u g i g i e . Jakoś
 swaty yan die . Skuste duchuo g s a n i l i t i
 boha . A swaty pawel . Wszech wiecij s
 kuste . a což dobreho držet . A pan kristus
 die . po skutciach gichy poznate ge Ano
 y prz i dobr ych skussenie dō b r e e aby p de
 silo Bud ktery m ſe ma rozwazanie c ě
 niti . Jakoś apostol včie r z k a . Rychle
 ne w z k l a d a y r u k a u na žadneho . aby ne
 obcowa l cizym hrzichō . Bud ktery m ſe
 se aurzad swierzo wati ma . že magi sku
 sseni byti Jakoś die apposcol . A ti nay
 prvo zkuſenij přisluhingte žadneho h ě i e -
 chu nemagiece A moy ſi ſo wi Getro rat
 dil Aby sandee wywolil gichiby obco
 wan ie skussenie bylo . Vleb apostol die .
 Ne ten který se sameho chwali ten sku
 sieni gest . ale kohož buoh chwali . pro
 tož y pan kristus znage co by mel sam c ě
 niti . a w sza k v c h e d l n i k u o pokauſſel prz i
 nasycen i lidu ¶ Nedobrze pak potu
 slegi . Edyžto skussenie c ě n i e p wiernych

swych zprawcich. kterež čynili při ſa
leſſinych. a neb činiti by meli při nezna
mych. Jakož apouſtoli die. Zdali dogi
ſcienie bledate toho kteryž wemne mlu
wi krýſtus A opiet. Nynie pak mezywa
mi otazka ſe dege. bylliby kto wérny na
lezen. Zle ſe poſauſie lidee od lidij
kdyžto welſti a wo po kryſtvi zlee o bmy
ſlegiece po kauſegij. Przklad na miſt
rzech a na zakonicech. Kterž pana kry
ſta po kusseli Iſtiwie. wživotu geho. w
ſluciech ge. wſečech. wmoocy. wvečeni
wſuadu. gž kriſtž die. Co mne po kussy
te po kritci A to kwyſraze naſſie byti ma
Aby ſe každy warował po kauſeti lidij
Iſtiwie a chytrze. chke a miene zle činiti.
neb ke zleemu prziwesti. a to po kussenie
dablowo gest. A bywa také že to činie
niekterzi zla komie žadosti. a niekterzi zneči
ſtee žadosti. aby gedni druhych ſlowy y
ſluzby po kauſelli ře. A przed takowym
po kussenim ma člowiek opatrnoſti po

Dablowo
po kauſeti
zla komie
žadosti
Opatrnoſti

źiwani a nekaždemu duchu wieriti. Ta
 ke to pokuszenie bywa. kdež lidee lidí po
 kusenij yz woszecnosti. aby proſyli liz
 dij a pro zwiedeli. gesco toho žadne mi
 lostire prziciny nebywa. ale častokrat
 koniecz mnoho twarny zly A toho se sluz
 sze každemu wystrzichati. Takee nekte
 rzy ne opatrni a drzij. z wlaſſe mužskie
 pohlawie. nemysletz zle včimeti przijen
 steem pohlawie Awossak se wydawagi
 woskussowanie rozliczna Bud při paně
 swie. bud przipowoleni A na takore
 pan buoh sprawedliré dopausci. aby
 k zlym wiecem przichazeli. a neb wznaſ
 menite nedostatky a překazy a pokusze
 nie sami wessli nańez nemyslili. A nekte
 rzy pokussegi mocy przisobie. dawagie
 ce se wezlee prziciny. magietz zdluhu spa
 ſenie. ano možnich byti A wossak
 neważierz dusſe swe wierz než zyku wosse
 ho swicte. y pausstegiſ ſe ſwobodnie re
 zlee prziciny A na takore pan buoh to

G vahl gauſtun.
 Membr.
 to mo-
 ri.